

Ühiskonnateaduste instituut

Sotsiaaltöö suund

Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Margit Trummar, Triin Palandi, Kerli Tammeväli,
Helle Sabrak

ELU ÜLIKOOLIS LAPSE SILMADE LÄBI

Õppeaines: YID6001.YM ELU õppeaine

Tallinn 2020

Sisukord

Projekti tutvustus	2
Projekti kavandatud tegevused ajalises järjestuses	4
Probleemipüstitus ja olulisus	10
Projekti eesmärk.....	11
Rollide jaotus	12
Tallinna Ülikooli poolt pakutavad meetmed.....	12
Välisülikoolid.....	15
Küsimustiku analüüs.....	19
Kokkuvõte.....	21
Kasutatud allikad	23
Hinnang projektile	24
LISAD.....	26
Lisa 1.....	26
Lisa 2.....	32

Projekti tutvustus

Tallinna Ülikoolis on kõrghariduse omandamisel, lisaks traditsioonilistele üliõpilastele, ka mittetraditsioonilised tudengid, kes kasvatavad õpingute kõrvalt väikeseid lapsi. Teadupärast võib väikeste laste kõrvalt kõrghariduse omandamine osutada palju keerulisemaks, seda siis nii ajalise kui ka majandusliku poole pealt.

Läbi projekti “ELU ülikoolis lapse silmade läbi” soovime välja selgitada, milliseid toetavaid võimalusi pakub Tallinna Ülikool lapsevanematest tudengitele ning millistest toetavatest meetmetest on kõrghariduse omandamisel olevad lapsevanemad teadlikud.

Projekt mõjutab eelkõige Tallinna Ülikooli üliõpilasi, kes kasvatavad õpingute kõrvalt väikeseid lapsi. Samuti ka ülikooli. Projekti raames tõuseb tudengite teadlikkus, seoses ülikooli poolt pakutavatest võimalustest väikelastega tudengitele. Läbi projekti saab ülikool aimu, kui suur osa Tallinna Ülikooli tudengitest, kellel on väikesed lapsed, on üldse teadlikud ülikooli poolt pakutavatest võimalustest. Samuti on võimalus saada tagasisidet pakutavate võimaluste tõhususest ja kättesaadavusest ning milliseid muudatusi võiks/saab ülikool läbi veel viia.

Projekti kavandatud tegevused ajalises järjestuses

Aeg (kuupäeva täpsusega)	Tegevus	Tegevuse sisu kirjeldus	Läbiviijad/osalejad
11. september 2020	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi esimene kohtumine	<p>Juhendajate tutvustus ja sissejuhatus ELU projekti. Osalejatega tutvumine ning osalejate ootuste jagamine seoses projektiga. Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi teemade ning osalejate gruppideks jaotus.</p> <p>Teema/rühm 1: Üritused ja tegevused lastele TLÜ-s</p> <p>Teema/rühm 2: Laps ja lapsevanem TLÜ-s</p> <p>Teema/rühm 3: TLÜ imago, mida arvavad lapsed ülikoolist.</p> <p>Kohtumine TLÜ-s.</p>	Kerli Tammeväli, Triin Palandi, Margit Trummar

4

23. september 2020	Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupi projekti eesmärkide seadmine	Eesmärgid: 1. Infovoldiku koostamine TLÜ-sse õppima asuvatele lapsevanematele kooli poolt pakutavate õppimist toetavate meetmete kohta. 2. Kaardistada teistes ülikoolides pakutavaid meetmeid toetamiseks väikelaste vanemate õpinguid. Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli
25. september 2020	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi teine kohtumine	Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupi eesmärkide tutvustus juhendajatele ja teistele projektis osalevatele gruppidele, ning tutvumine teiste gruppide projekti eesmärkidega + arutelu. Kohtumine Zoomi vahendusel.	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli
7. oktoober 2020	Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupi tegevuskava	Tegevuste kaardistamine, ülesannete jaotamine ja tähtaegade määramine. Grupp I: TLÜ poolt	Margit Trummar, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak, Kerli

	koostamine	<p>pakutavate meetmete kaardistamine (Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helle Sabrak)</p> <p>Grupp II: Välisülikoolide poolt pakutavate meetmete kaardistamine (Kerli Tammeväli, Triin Palandi)</p> <p>Grupp III: Küsimustiku koostamine (Helen Liba, Margit Trummar)</p> <p>Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.</p>	Tammeväli
9. oktoober 2020	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi kolmas kohtumine	<p>Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupi arutelu koos juhendajatega projekti sisu ja tegevuste osas ning mis on juba tehtud.</p> <p>Kohtumine Zoomi vahendusel</p>	Triin Sihver, Triin Palandi, Margit Trummar, Kaiu Pärtel, Helle Sabrak.
15. oktoober 2020	<p>Grupp I: TLÜ-s pakutavate meetmete kaardistamine</p> <p>Grupp II: Välisülikoolide poolt pakutavate meetmete</p>	<p>Gruppide I ja II vahetulemuste tutvustus Laps ja lapsevanem TLÜ-s rühmaliikmetele + arutelu.</p> <p>Grupp I: Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helle Sabrak</p> <p>Grupp II: Triin Palandi, Kerli Tammeväli</p>	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli

	kaardistamine	Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.	
18. oktoober 2020	Grupp III: Küsimustiku koostamine	Vahetulemuste tutvustus: Laps ja lapsevanem TLÜ-s rühmaliikmetele + arutelu Grupi III: Helen Liba, Margit Trummar Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli
20. oktoober	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi laps ja lapsevanem TLÜ-s grupi vahekokkuvõtte	ELU vahenädala tagasiside sessiooni esitluse ettevalmistus. Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.	Kaiu Pärtel, Triin Sihver, Helen Liba
21. oktoober 2020	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi vahekokkuvõtte esitlus	ELU ülikoolis lapse silmade läbi grupp 3 projekti vahekokkuvõtte tutvustus teistele ELU projekti tiimidele + tagasisidestamine Kohtumine TLÜ-s	Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Triin Palandi, Margit Trummar, Helle Sabrak, Kerli Tammeväli
23. oktoober 2020	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi neljas kohtumine	Vahekohtumise tagasiside jagamine. Kohtumine TLÜ-s	Margit Trummar, Helle Sabrak

27. Oktoober	Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupivestlus	Vahetulemuste ülevaade + arutelu, mida edasi teha ja mis on murekohad. Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.	Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Triin Palandi, Margit Trummar, Helen Liba, Helle Sabrak, Kerli Tammeväli
6. november 2020	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi viies kohtumine	Konsultatsioon juhendajatega + projekti tegevuste arutlus Kohtumine zoomi vahendusel	Margit Trummar, Triin Sihver, Kaiu Pärtel
6.november	Grupp I eesmärgi muudatus	Koostöös üliõpilaskonnaga TLÜ poolt pakutavate meetmete kaardistamine kodulehekülje jaoks	Triin Sihver, Kaiu Pärtel
4.detsember 2020	Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupivestlus	Olemasolevate tulemuste arutelu. Ettevalmistus kohtumiseks. Kohtumine Messengeris videokõne vahendusel.	Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Triin Palandi
4.detsember 2020	ELU projekti seitsmes kohtumine	ELU ülikoolis lapse silmade läbi projekti 3 grupi kohtumine ja tulemuste tutvustamine Kohtumine zoomi vahendusel	Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Triin Palandi
18. november – 11.detsember	Küsitluste läbiviimine + analüüsi	Küsimustike laiali saatmine ja vastuste analüüsimine	Margit Trummar, Helen Liba

2020	tulemuste vormistamine		
11. - 15. detsember 2020	Laps ja lapsevanem TLÜ-s grupi portfoolio koostamine	Portfoolio vormistamine: <ul style="list-style-type: none"> • Projekti aruanne • Tegevuskava • Hinnang projektile 	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli
15. detsember 2020	Refleksioonide koostamine	Kirjutada individuaalne refleksioon enda ja teiste liikmete panusest projekti tegevusse. Esitada individuaalselt juhendajale.	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli
15. detsember 2020	Portfoolio esitamine	Laps ja lapsevanem TLÜ-s portfoolio esitamine	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli
8. jaanuar 2021	Projekti ELU ülikoolis lapse silmade läbi viimane kohtumine	Tulemuste esitlemine.	Margit Trummar, Triin Palandi, Triin Sihver, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Helle Sabrak. Kerli Tammeväli

Probleemipüstitus ja olulisus

Eesti üliõpilaste eluolu 2016.aasta uuringust selgus, et iga viies üliõpilane on lapsevanem (Haaristo jt, 2017: 5). Lapsevanemana on oluliselt raskem keskenduda kõrgharidusõpingutele, mis omakorda suurendab väljalangemise ohtu. Peale esimest projektikohtumist hakkasime projektiliikmetega arutama, milline võiks olla meie väljund. Mõtlesime probleemi püstitamisele ning leidsime, et meile teadaolevalt toetavaid meetmeid lastega üliõpilastele praktiliselt polegi. Võtsime eesmärgiks välja selgitada, millised õpinguid toetavaid meetmeid kasutatakse. Selleks jagasime oma projektiliikmed kolmeks. Uurisime, milliseid toetavaid meetmeid rakendatakse TLÜ-s. Lisaks uurisime, milliseid õpinguid lihtsustavaid meetmeid pakutakse nii teistes Eesti kõrgkoolides kui ka välismaa ülikoolides selleks, et anda väljundit või ideid toetamiseks lastega tudengeid TLÜ-s. Selgus, et info kättesaadavus on keeruline ning toetavaid meetmeid palju ei ole. Kõik eelnev oli sisendiks projekti liikmetele koostamiseks küsimustik lapsevanematest tudengitele, milles soovisime välja selgitada teadlikkust õpinguid lihtsustavate toetuste ning info kättesaadavuse kohta. Antud projekti probleem seisneb selles, et lastevanematest üliõpilased ei tunne piisavat tuge ülikooli poolt. Lisaks on info kättesaadavus lapsevanematest üliõpilasi puudutavate teenuste ja toetuste kohta puudulik. Mõned õppenõustajad ei informeerid lastega tudengeid ning Tallinna Ülikooli kodulehelt on infot peaaegu võimatu leida. Sellegipoolest suutsime TLÜ kodulehelt leida ühe toetava meetme lapsega tudengitele. Info kogumise järgselt leidsime kokku kaks lastega üliõpilaste toetamist pakutavat meetet:

- TLÜ Lastetuba
- Eritingimus alla 7-aastase lapsega tudengile

Projekti olulisus seisneb teadlikkuse suurendamise võimalusest Tallinna Ülikooli poolt pakutavate meetmete kaudu. Antud võimalused võivad ära hoida ülikoolist väljalangemist. Samuti saame antud küsitluse ja teistelt ülikoolidelt saadud infot jagada Tallinna Ülikooliga, et muuta info ja võimalused rohkem kättesaadavamaks.

Projekti eesmärk

- Ülikooli kodulehele vastava info lisamine

Eurostudent “Rahvusvahelise Üliõpilaste uuringu EUROSTUDENT VI” põhjal on teada, et Eesti ülikoolides õppiva tudengi keskmine vanus on 29-30 aastat ja iga viies üliõpilane on lapsevanem (Haaristo jt, 2017). Uuringu põhjal võib öelda, et Eesti ülikoolides õppivate lapsevanemate protsent on väga suur. Tutvudes Tallinna ülikooli koduleheküljega uurimiseks, milliseid teenuseid, soodustusi pakub ülikool lapsevanematest tudengitele selgus, et sellise informatsiooni leidmine on väga keeruline ja puudulik. Tallinna Ülikooli kodulehe otsingumootori kasutamine ei anna ühtegi tulemust, mis viitaks lapsevanemast tudengile, samuti puudub kodulehel otsinguribal koht, kust leida kiirelt informatsiooni õppiva lapsevanema kohta. Selline puudulik info ajendas meid uurima, missuguseid soodustusi/teenuseid pakub Tallinna Ülikool lapsevanemast tudengile. Koostasime küsitluse Tallinna Ülikoolis õppivatele lapsevanematele, et teada saada, missuguseid TLÜ poolt olemasolevatest teenustest nad juba kasutavad ja millistest nad puudust tunnevad. Leidsime, et on oluline kaardistada kõik teenused, mis puudutavad õppivaid tudengeid ja oluline on ka nende teenuste kajastamine TLÜ-kodulehel.

- Kaardistada teistes ülikoolides samale sihtrühmale suunatud õppimist toetavad meetmed TLÜ-le rakendamiseks

Rahvusvahelises Eurostudent uuringus tuli välja, et keskmiselt iga kümnes tudeng Euroopas on lapsevanem. Kõige suurem hulk igas vanuses lastega tudengeid (15-33%) on Eestis, Soomes, Islandil, Lätis, Norras ja Rootsis (Hauschildt, Vögtle, Gwosc, 2018). Selleks, et teada saada teiste ülikoolide lapsevanemast tudengi õppimist toetavad meetmeid tutvusime kõigepealt nende koolide inglise keelsete kodulehekülgedega, kus info oli samuti väga puudulik. Selleks, et mingisugustki infot saada kirjutasime koolidele e-kirjad. Saadud vastuste kaardistame, pakkudes väljundit TLÜ -le lapsevanemast tudengi toetamiseks õpingutel.

Rollide jaotus

Jagasime oma grupi kolmeks väiksemaks grupiks, ning iga alagrupp sai oma ülesande. Esimene grupp tegeles Tallinna Ülikooliga suhtlemisega ja uuris milliseid toetavaid meetmeid pakub meie ülikool lastega tudengitele. Teine grupp kogus teistest Eesti ülikoolidest ja ka välisülikoolidest infot sealsete võimaluste kohta. See grupp otsis algselt informatsiooni kõrgkoolide kodulehtedelt, kuid see info jäi kahjuks väga kesiseks. Seejärel saadeti teistesse ülikoolidesse e-kirjad, küsides kas ja milliseid lastega tudengeid abistavaid meetmeid nende koolides kasutusel on. Kokku saadeti 16 kirja, neist kuus Eestisse ja ülejäänud välismaa ülikoolidesse. Kolmas grupp tegeles küsitluse koostamisega ja kogutud andmete analüüsimisega. Koostati kaks küsimustikku, üks eesti ja teine inglisekeelne.

Tallinna Ülikooli poolt pakutavad meetmed

Muutunud majanduskeskkonnas, mida iseloomustavad suurenenud ootused professionaalsusele ja kõrgemad kvalifikatsiooninõuded, on kasvanud nii sotsiaalne nõudlus kõrghariduse järele kui ka õppimisvõimaluste pakkumine eri koolitüüpide poolt (Roosalu jt. 2012: 8). Sellest tulenevalt on muutunud ka üliõpilaste koosseis mitmekesisemaks. Kõrgharidust omandavad aina suuremal hulgal mittetraditsioonilised tudengid, kelle hulka kuuluvad ka lapsevanematest tudengid. Väikelaste vanemate üks kõige väärtuslikumaid ressursse on aeg ja selle jaotus. Ajalist ressursi jaotada laste, kõrghariduse omandamise ja töö vahel on keeruline ja stressirohke, mille tulemusena võivad lapsevanemast tudengil õpingud pooleli jääda.

ELU ülikoolis lapse silmade läbi projekti üheks eesmärgiks oli kaardistada Tallinna Ülikooli poolt pakutavad õppimist toetavad meetmed, et ülikooli koduleheküljel oleks sihtrühmale suunatud informatsioon ühest kohast, samalaadselt ja võrdselt kättesaadav. Kavandatud tegevusteks olid :

1. Kaardistada koduleheküljelt kättesaadav informatsioon meetmetest

2. Saada lisainformatsiooni meetmetest ja nende rakendamise võimalustest Tallinna Ülikooli töötajatelt
3. Kaardistada kõik olemasolevad meetmed teema jaotuste alusel sisendiks Tallinna Ülikooli kodulehekülje täiendamiseks

Seadsime eesmärgiks koguda võimalikult palju infot TLÜ poolt pakutavate õppimist toetavate meetmete kohta lapsevanematest tudengitele. Selleks valisime Tallinna Ülikooli kodulehelt üldkontaktide alt isikuid, kelle poole võiks info saamiseks pöörduda. Koostasime laiali saatmiseks e-kirja. Vajalikku tagasisidet me aga ei saanud. Seejärel võeti TLÜ üliõpilaskonna poolt ühendust projekti juhendajaga, sest üliõpilaskonnal oli tekkinud huvi meie projekti vastu. Võtsime ühendust TLÜ üliõpilaskonnaga, et leida koos ühine väljund ning et saaksime oma projektile vajaliku informatsiooni. Tallinna Ülikooli kodulehelt on informatsiooni väga keeruline leida, kui ei tea, milliseid märksõnu otsingus kasutada. Seega soovime oma projektiga panustada Tallinna Ülikooli kodulehe paremaks muutmisse.

Kuna vajalikke vastuseid me laiali saadetud e-kirjadele ei saanud, pidime ise seda võrra rohkem otsima. Tuginedes isiklikele kogemustele, olime ise teadlikud eritingimustest, mis on mõeldud alla 7-aastase lapsega tudengitele. Ülikooli esimesel semestril rääkis õppenõustaja võimalusest esitada avaldus eritingimuse saamiseks. Kasutades TLÜ kodulehe otsingumootorit, leidsime eritingimuse kohta põgusa informatsiooni. Kodulehel pole aga kajastatud, kui pikaks ajaks eritingimus kehtib. Lisaks oleme kuulnud võimalusest, et lapsevanematest tudengid ei pea lõpetama nominaalajaga, vaid peavad kindla arvu EAP-sid semestris täitma. Kinnitust sellele kuuldusele me ei leidnud. Leidsime TLÜ kodulehelt kaks lastega üliõpilaste õpinguid lihtsustavat meetet:

1. TLÜ Lapsehoid- Lastetuba on mõeldud väikelastega tudengitele ja ülikooli töötajatele lihtsustamaks nende töö- ja koolielu.
2. Eritingimus alla 7-aastase lapsega tudengile- alla 7-aastase lapse vanemalt, kes õpib ülikoolis, ei nõuta õppekulude hüvitamist.

Kaardistamiseni me ei jõudnud informatsiooni puudumise tõttu. Tõdesime, et lapsevanematel puuduvad õppimist toetavad meetmed, kahe teadaoleva erandiga. Lastetoa teenust on võimalik kasutada eelregistreerimise alusel, ning lastetuba on avatud esmaspäevast neljapäevani kella 10:00 – 16:00. Sellest tulenevalt on teenuse kasutamine piiratud, tudengitel, kelle õppetöö toimub õhtustel aegadel ja nädalavahetustel. Eritingimus meetme alusel ei nõuta lapsevanemast tudengilt õppekulude hüvitamist.

Üllatavaks osutus, et kõikidest kirjadest, mis saatsime ei tulnud meile ühtegi vastust. Ühe vastusena saime tagasiside, et lubatakse asja uurida. Tegemist on teemaga, mis ei kuulu Tallinna Ülikooli prioriteetide sekka. Kuna TLÜ üliõpilaskonnaga ei jõudnud me koostööni, loodame väga, et neil tekib võimalus tutvuda ELU ülikoolis lapse silmade läbi projekti portfooliotega, et saada ülevaade antud teemast Tallinna Ülikoolis ning tegeleda meetmete laiendamisega ja informatsiooni kättesaadavusega.

Välisülikoolid

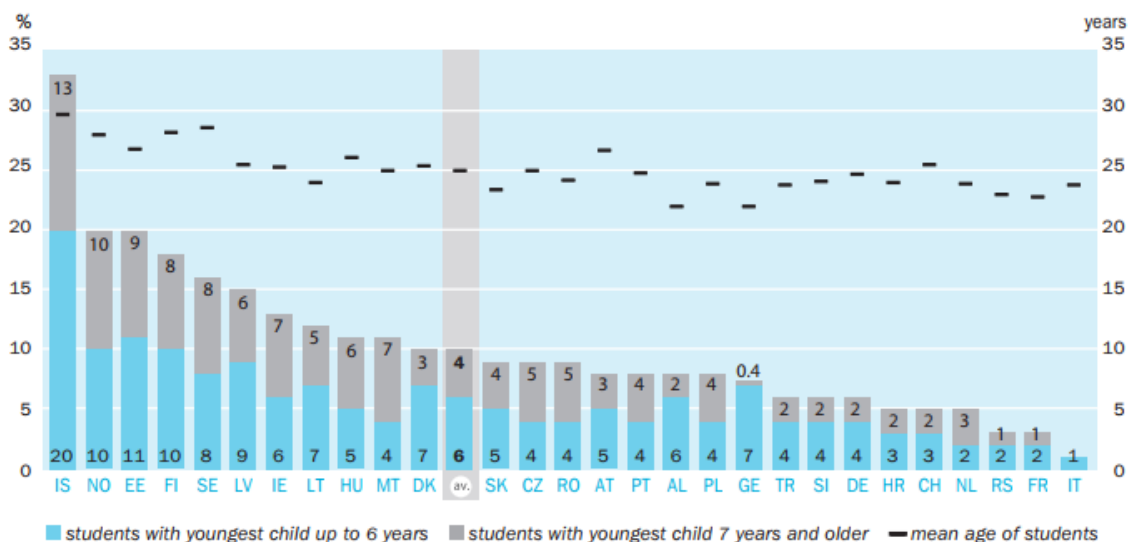
Lastega tudengitel on traditsiooniliste tudengite võrreldes õpingute ajal mitmeid lisakohustusi ja katsumusi. Neil on keerulisem aega planeerida, näiteks töö, kooli ja laste jaoks aja leidmine. Lisaks peavad nad muretsema lastehoiu pärast ning nad on suurema majandusliku koormuse all.

Enamustes Eurostudent uuringus osalevates riikides on umbes 10% üliõpilastest lapsevanemad kuni kuue aastastele lastele. Keskmiselt iga kümnes tudeng Euroopas on ka lapsevanem. Kõige suurem hulk igas vanuses lastega tudengeid (15-33%) on Eestis, Soomes, Islandil, Lätis, Norras ja Rootsis. Kõige vähem on lastega tudengeid Serbias, Itaalias ja Prantsusmaal, alla 5%. Lastega tudengeid on rohkem naiste seas ning magistriõppes. Laste kõrvalt ülikoolis käimine on tihedalt seotud tudengite majandusliku seisuga (Hauschildt, Vögtle, & Gwosc, 2018). Riikides, kus kõrgharidus on tasuta või odavam kui mujal Euroopas on üldiselt ka rohkem lastega üliõpilasi.

Järgnev joonis annab ülevaate lastega tudengites osakaalust Euroopa riikides.

Students with children by age of youngest child and mean age of students

Share of students (in %)

Data source: EUROSTUDENT VI, A.1, A.12, & A.13.

EUROSTUDENT question(s): 5.0 When were you born?, 5.6 Do you have children?, 5.7 How old is your youngest child?

Deviations from EUROSTUDENT conventions: AT.

Deviations from EUROSTUDENT standard target group: AL, DE, IE, IT, LV, RS.

Allikas: Eurostudent VI

Eurostudent VI märkis, et võrreldes eelmise uuringuga on lastega tudengite osakaal suurenenud näiteks Gruusias, Tšehhis ja Lätis. Selle põhjuseks on peamiselt aga ka tudengite keskmise vanuse kasv või üldine sündimuse kasv. Samas Norras ja Rootsis, kus on ka viimase uuringu põhjal üks suurim lastega tudengite osakaal, on võrreldes eelmiste aastatega nende osakaal vähenenud. Selle põhjuseks peetakse üldise sündimuse väikest langust, tudengite keskmine vanus on nendes riikides jäänud samaks (Haugas, 2018).

Otsides infot välismaa ülikoolide inglise keelsetelt kodulehtedelt, oli raske leida materjale, mis oleks mõeldud lastega tudengitele. Selle põhjuseks võib olla, et inglise keelne leht on mõeldud välisüliõpilastele, kellel on tavaliselt teistsugused võimalused või reeglid elu- ja töökoha leidmiseks või rahalise abi saamiseks, võrreldes kohalike tudengitega.

Vaatasime Põhjamaade erinevaid ülikoole ning kõige rohkem infot oli Helsingi ülikooli kodulehel. Helsingi Ülikooli kõrval tegutseb üliõpilaskonna eestvedamisel *Little HYY*- ajutine lapsehoiuteenus mida saavad kasutada üliõpilaskonna (HYY) liikmed. Laste minimaalne

vanus on 6 kuud ja lapsehoidmise maksimaalne kestus on neli tundi korraga. Hind 5 € / tund, lisaks õdede-vendade soodustus.

Helsingi Ülikooli lehelt eraldi ei leidnud infot selle kohta, et lapsevanematele pakutaks mingeid materiaalselt abi aga **Soome sotsiaalkindlustusamet** (valitsusamet, mis pakub kõigile Soomes elavatele inimestele põhilist majanduslikku kindlust) annab infot õppetoetuste kohta. Õppetoetuse suurus (enne makse) kõrghariduse üliõpilastele alates 2020. aasta augustist: Alaealise lapse eestkostjale 353.75 eurot kuus.

Põhjamaade üliõpilased saavad erinevaid toetusi läbi valitsusametuste niikuinii, eraldi lastega tudengitele rõhku ei panda (ülikoolide kodulehtedelt leitu põhjal), kuid neil on võimalik saada suuremaid toetusi.

Rootsi, Norra, Taani ülikoolide ingliskeelseid veebilehti vaadates ei leidnud organisatsioone, mis pakuksid lastehoidu vms.

Samuti ei leidnud teiste Eesti ülikoolide puhul sarnaseid lastehoiu teenuseid nagu TLÜs on.

Kuna veebilehtedelt oli keeruline informatsiooni leida, otsustasime saata e-mailid ülikoolidele, küsides kas ja milliseid lastega tudengeid abistavaid meetmeid nende koolides kasutusel on. Esiteks kirjutasime teistele Eesti ülikoolidele ning teiseks ka kümnele välismaa ülikoolile, kokku saatsime 16 kirja. Saatsime kirjad nende riikide ülikoolidele, kus oli Eurostudent VI uuringu järgi kõige rohkem lastega tudengeid Euroopas. Nendeks olid Soome, Norra, Rootsi, Island, Läti, Leedu, Tšehhi ja Iirimaa. Valisime ülikoolid, kus oli rohkem üliõpilasi ja/või mille kontakti õnnestus meil leida.

Eesti ülikoolidest saime vastu kolm kirja. Nendest selgus, et peale riiklike toetuste ei pakuta ülikoolides täiendavaid meetmeid väikelastega tudengitele.

Välismaa ülikoolidest vastas meile neli. **Rootsi Uppsala** ülikool märkis, et nende veebilehelt on võimalik lastega tudengitel leida informatsiooni õpingute lihtsustamiseks. Kahjuks on kogu informatsioon rootsi keeles. Üldiselt on aga võimalik saada rahalist õppetoetust.

Islandi ülikoolist vastati, et nende ülikooli juures on kolm eelkooli (lasteaeda), millest kaks on suunatud vaid tudengite lastele. Ühes neist on kokku 115 kohta, lastele vanuses kuus kuud kuni kaks aastat. Teises on 124 kohta, ühe kuni kuue aastastele. Ülikool ei kogu õppemaksu, seega puudub rahaline toetus. Kuna aga lastega üliõpilasi on palju, siis eeldatavasti on teaduskonnad ja õppejõud lastega tudengite osas üsna paindlikud, arvestades tunniplaani, tööde esitamist jne.

Norra maaülikool vastas, et lastega tudengitele on eelisõigus ülikoolilinnaku lähedastele lastehoidudele. Eksamite ajaks saab taotleda ka näiteks imetamise pausi, pikemat aega eksami sooritamiseks või eraldi ruumi. Lisaks ülikoolile annab Norra valitsus vanematele stipendiumi kuni 1750 Norra krooni kuus, ühe lapse kohta.

Tšehhi Karli (Charles) ülikool tõi samuti välja mitmeid võimalusi, mida lastega tudengitele pakutakse. Näiteks ei arvestata tasuta õpingute aja sisse aega, mil tudengi laps on kuni kolme aastane. Tudeng võib seega mõneks ajaks õpingud pooleli jätta. Lapsega tudengil on võimalus koostada individuaalne õppeplan. Mõned teaduskonnad pakuvad oma lastega tudengitele lastehoidu või lasteaeda. Samuti on paljudes teaduskondades olemas eraldi ruumid lastele. Lisaks pakutakse majanduslikes raskustes olevatele tudengitele stipendiume või majutuse toetust.

Vilniuse ülikoolis on lastega tudengitele seaduse kohaselt määratud rahaline toetus (234 eurot). Nii lapse emal kui ka isal on raseduse või lapsehoolduse ajaks võimalik taotleda akadeemilist puhkust, mille kestus võib olla kuni kolm aastat. Lisaks eelnevale on õpilastel võimalik saada innustavaid sotsiaalseid ja sihtotstarbelisi stipendiume, õppemaksu vähendada, edasi lükata või tasuda seda osamaksetana, taotleda riigipoolseid laene ja riigi rahastatud ülikoolikohti.

Eeltoodud toetavaid meetmeid välismaa ülikoolidest võiks eeskujuks võtta, et aidata ka TLÜ-s olevaid lastega tudengeid.

Küsimustiku analüüs

Küsitlusest võttis osa 28 eesti tudengit, kellest kõik 28 vastajat olid naissoost.

Kõige rohkem oli vastajaid vanusevahemikus 27-30, tervelt 32,1% ehk 9 inimest. Järgnes vanusevahemik 31-38, kus oli kokku 10 inimest (31-33 aastastest 5 vastajat ning 34-38 samuti 5 vastajat)

Kõige nooremad, kes küsitlusest osa võtsid kuulusid 23-26 vanusekategoriasse kolme vastajaga. 45+ vanuses vastajaid oli 2.

Pooled ehk 50% vastajatest on lapsevanem lapsele, kes on 6-7 aastane. 11 vastajal on 0-1 aastane laps ja 11 vastajal 4-5 aastane. 2-3 aastaseid lapsi on neljal vastajal.

28st vastajast 24 kasvatavad last koos kaaslasega. Neli nendest on üksikvanemad ja 1 vastaja saab abi enda vanematelt.

28st küsitlusele vastanutest on 27 tudengit märkinud enda rahvuseks Eesti, üks vastanutest on jätnud sellele valikule vastamata.

Tallinna Ülikooli pakutavatest võimalustest väikelastega tudengitele on teadlikud 60,7% vastanutest ehk 17 tudengit. 39,3% ehk 11 tudengit ei ole teadlikud ülikooli poolt pakutavatest võimalustest tudengitele, kes õpingute kõrvalt kasvatavad ka lapsi.

19,2% vastanutest leiab, et info Tallinna Ülikooli poolt pakutavatest võimalustest väikelastega tudengitele on kergesti leitav ning 30,8% tudengitest leiavad, et info on pigem kergesti kui raskesti leitav. See vastu 23,1% vastanutest leiavad, et infot erinevate võimalustes kohta on leida raske. 26,9% leiavad, et infot ei ole üldsegi kerge leida.

Üle poolte, ehk 53,6%, küsimustikule vastanutest tudengitest on leidnud vastavat infot Tallinna Ülikooli kodulehelt. 25% tudengitest on saanud infot erinevate võimaluste kohta, mida Tallinna Ülikool pakub, õppenõustajatelt ning 10,7% vastanutest on saanud vajaliku info oma pere või tuttavate käest. Kahjuks 35,7% vastanutest tudengitest ei ole selle kohta, milliseid võimalusi pakub Tallinna Ülikool väikelastega tudengitele, üldse leidnud.

19

28st küsitlusele vastanutest on kasutanud TLÜ poolt pakutavaid võimalusi ainult 28,6% ehk 8 tudengit ning 71,4% ehk 20 tudengit ei ole TLÜ poolt pakutavaid võimalusi üldse kasutanud.

Valdavalt on kasutanud tudengid Tallinna Ülikooli poolt pakutavatest võimalusest lastehoidu ning akadeemilist puhkust. Vastustest selgus ka, et kahjuks viimasel paaril aastal ei ole lastehoiu teenus tudengitele kuigi kättesaadav olnud. Põhjused, mis olid tudengite poolt välja toodud- pole inimest, kes lastehoius lapse järgi vaataks, lastehoiu kasutamise soovist tuleb liiga pikalt ette teatada, samuti jäävad loengud ka õhtusele ajale, mil aga lastehoid enam ei tööta.

Üks tudeng on kasutanud ka eritingimusi õppekulude hüvitamisel.

Milliseid võimalusi võiks ülikool lastega tudengitele lisaks veel pakkuda, et õpingud edukalt läbitud saaks?

Populaarseim vastus, mis vastustes pakuti oli loengus osalemine veebivahendusel. Elus paratamatult tuleb ootamatuid hetki ja lapsed võivad tihti haigeks jääda. Kui laps haige, siis saaks vähemalt veebivahendusel kodus loengust osa võtta (eriti kui osad loengud kohustuslikud või teatud arv puudumisi võib olla) – eriti praeguse pandeemia ajal on näha, et e-õpet on võimalik teha hästi ja see töötab + vajadusel tööde pikendamise võimalust

Samuti toodi välja mitme vastaja poolt lastehoid. Paljudel pole võimalust lapsehoidja jaoks või kellegi teise hoole alla jätmise. Suureks abiks oleks kui saaks ühe loengu ajaks last lastetuppa jätta. Praegusel momendil ei ole seda võimalik õhtuti kasutada + ei pruugi alati ka päeval avatud olla.

Lisaks toodi välja, et terve kooli peale on üks mähkimislaud, mis asub inva wc's astra hoones. Selline wc/imetamistuba võiks olla vähemalt igas hoones.

Info jagamine. Nt: lastevanemate tugigrupp või infotunde, kus saaks nõu ja abi.

Kokkuvõte

Suurem nõudlus kõrghariduse järele on nii Eesti kui välismaa ülikoolidesse toonud palju mitte-traditsioonilisi üliõpilasi, nende hulgas lastega tudengid. Eelnevad uuringud on näidanud, et Eesti on lastega tudengite osakaalult kolmas riik Euroopas. Sellele vaatamata leidsime, et lastega üliõpilastel on tihti raske õpinguid ja lastekasvatamist ühendada. Näiteks on juba vajaliku informatsiooni leidmine raske. Isegi kui kool pakub mõningaid abistavaid võimalusi võib nendeni jõudmine olla keeruline. Võttes e-maili teel ühendust erinevate Tallinna ülikooli kontaktisikutega ei saanud me vajalikku infot. Kui ka projektis osalejad olid kuulnud võimalusest esitada avaldus eritingimuse saamiseks, või nominaalaja pikendamisest siis kindlat kinnitust ülikooli veebilehelt nendele ei leidnud. TLÜ kodulehelt leidsime abistavate meetmetena lastehoiu teenuse ja alla seitsme aastaste laste vanematelt õppekulude hüvitamise mittenõudmise. Ühe tulemusena saab lugeda ka seda, et saadetud e-mailidele, ei tulnud enamasti vastust. See näitab, et Tallinna Ülikoolis ei ole lastega tudengitele palju abistavaid meetmeid pakkuda ning dialoogi sihtrühma ja TLÜ vahel ei ole.

Ka välisülikoolide kohta infot otsides ei saanud meid läbi veebilehtede uurimise suur edu. Seega kirjutasime mõningatele välismaistele ja teistele Eesti ülikoolidele. Eesti ülikoolidest saadud vastused nentisid, et neil ei ole ülikooli spetsiifilisi meetmeid, mis oleksid suunatud lastega tudengitele. Välismaa ülikoolidest saime aga mõningaid vastuseid, mis võiksid kasulikud olla ka TLÜs. Näiteks olid mõne ülikooli juures lasteaiad, mis olid spetsiifiliselt või eelisjärjekorras suunatud tudengite lastele. Norra Maaülikoolis saab eksamite ajaks taotleda pikemat aega eksami sooritamiseks, imetamise pausi või eraldi ruumi. Lisaks mainiti, et on erinevaid majanduslikke tugiplaane ning üldiselt pakutakse paindlikku õppekava.

Selleks, et aga sihtgrupi enda mõtteid ja kogemusi kuulda, viisime läbi ka küsitluse. Kokkuvõtlikult: vastanutest 60,7% olid teadlikud ülikooli poolt pakutavatest võimalustest, kuid vaid 19,2% leidis, et info on kergesti kättesaadav (pigem kergesti 30,8%). Enamus vastajad ei ole siiski kasutanud abistavaid meetmeid. Näiteks lastehoiu teenus, millest teati kõige rohkem on tudengite jaoks praktikas siiski üsna vähe kättesaadav (töötab vabatahlikuse

21

alusel). Tudengid tõid välja, et nendele oleks suureks abiks võimalus osaleda loengutes veebi vahendusel. Lisaks soovitakse paremat lastetoa teenust koolis. Viimaks peaks TLÜs olema rohkem tualettruume mähkimislauaga ning eraldi ruume imetamiseks.

Projekti võiks edasi liikuda TLÜ üliõpilaskonna kätte. Selle kokkuvõtte järgi oleks neil võimalik näha, millised abistavaid meetmeid TLÜ lastega tudengid ise sooviksid ning mida kasutatakse teistes koolides. Kõige tähtsam aga oleks see, et paraneks info kättesaadavus.

Kasutatud allikad

Haaristo, H-S., Kirss, L., Leppik, C., Mägi, E., Haugas, S. (2017). *Eesti üliõpilaste eluolu 2016: Rahvusvahelise üliõpilaste uuringu EUTOSTUDENT VI Eesti analüüs*. Tallinn: Poliitikauuringute Keskus Praxis.

http://www.praxis.ee/wp-content/uploads/2016/05/EUOSTUDENT-VI_Eesti-aruanne_2017.pdf

Haugas, S. (2018). *Pursuing Higher Education and Having Children*. Tallinn: Praxis.

Hauschildt, K., Vögtle, E. M., & Gwosc, C. (2018). *Eurostudent VI 2016-2018*. Saksamaa: W. Bertelsmann Verlag GmbH & Co. KG.

Kela. (11. mai 2020. a.). *Kela*. Allikas: Study grant.Kela. <https://www.kela.fi/web/en/financial-aid-for-students-study-grant#providersupp>

Saar, E., Tamm, A., Roosalu, T., Roosma, E-L. (2012). *Mittetraditsiooniline tudeng kõrgkoolis: Uuringu lõpparuanne*. Tartu: SA Archimedes. <https://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:129071>

Hinnang projektile

Kaiu:

Erinevate erialade lõimumine tõi kaasa erinevate erialade esindajate seisukohti ja ideid, mis aitasid projekti edukale läbiviimisele kaasa. Projekti läbi viies kinnistus minu arusaam sellest, kui oluline on kommunikatsioon ühise eesmärgi nimel töötavate tudengite vahel.

Helle:

Tänu sellele projektile sain torelda meeskonnas töötamise kogemuse, kus üksteisele täiesti võõrad inimesed moodustavad ühise grupi, liikudes üheskoos, teineteist toetades soovitud tulemuse poole. ELU, kui õppeaine annab Tallinna Ülikoolile kindlasti suure väärtuse, õpetades ühes ülikoolis õppivaid inimesi koos ja ühtsete eesmärkide nimel töötama.

Helen:

Antud ELU projekti raames sain mina, kui lapsevanem, väga palju teadlikumaks, seoses Tallinna Ülikooli poolt pakutavatest võimalustest. Teha koostööd erinevate isiksustega ning erinevatel erialadel õppivate tudengitega oli väga meeldiv ja arendav. Tänu sellele projektile olen ma kogemuste ja teadmiste võrra rikkam.

Triin:

Projekt on olnud silmiavav. Kuna ise pole lapsevanem on mul läbi selle projekti avanenud võimalus tutvuda sihtrühmale suunatud tegevuste, võimaluste, kogemuste ja vajadustega. Projekti on kaasatud erineva valdkonna tudengid. Tänu sellele on projekti vaatepunktid, lähenemis viisid ja akadeemilised teadmised laiendanud tegevusi, eesmärkide seadmisi ja nendeni jõudmist ehk üks täiendab teist.

Triin Palandi:

ELU andis võimaluse tutvuda teiste Tallinna Ülikooli tudengitega ning koos viia läbi projekt, mis oli arendav ja õpetlik. Minu jaoks oli kõige tähtsam, et tehtud analüüs on sihtrühmale vajalik ning see võib tulevikus nende olukorda parandada.

Margit:

Antud projekt on midagi täiesti uutset ja teistsugust. Oli väga-väga vinge ühise tiimina koostööd teha erinevate erialade tudengitega. Usun, et saime kõik palju uusi teadmisi seoses projekti läbi viimisega, aga samuti ka tiimitöö suhtes.

Kerli:

Elu projektis osalemine oli minu jaoks täiesti uus kogemus. Koostöö erinevatelt kursustelt pärinevate tudengitega oli väga huvitav. Meie teema oli minu jaoks samuti uus, kuna ma ei ole lapsevanem, siis ei osanud ma üldse mõelda varem kui oluline see tegelikult olla võib. Projekti toimumise jooksul, suheldes teiste ülikoolidega, sain aru, et Eestis ei pöörata sellele teemale piisavalt tähelepanu ja mõistsin selle teema olulisust palju paremini. Siiralt loodan, et meie tehtud töö on sisendiks meie ülikoolile ja lapsevanematest tudengitele suunatud toetusmeetmete hulk muutub mitmekülgsemaks ja info toetavatest meetmetest on tulevikus kättesaadav meie ülikooli kodulehel.

LISAD

Lisa 1

ELU VAHEKOKKUVÖTE

Projekti nimi (ELU veebilehelt): **Elu ülikoolis lapse silmade läbi** Rühma nimi/nr: Rühm II

Juhendaja(d): Tanja Dibou, Triin Roosalu

Liikmed: Margit Trummar, Triin Palandi, Kerli Tammeväli, Helle Sabrak, Kaiu Pärtel, Helen Liba, Triin Sihver

1. Projekti taust ja kirjeldus

 Kirjeldage projekti eesmärke, probleemipüstitust ja olulisust.

Traditsioonilistele üliõpilastele lisaks õpivad Tallinna Ülikoolis tudengid, kes õpingute kõrvalt kasvatavad väikeseid lapsi. Laste kõrvalt kõrghariduse omandamine võib olla aga keeruline mitmel moel. Näiteks last kasvataval tudengil on vaja leida sobiv lapsehoiuteenus, et osaleda statsionaarses õppetöös. Lisaks võib lapse kõrvalt olla keerulisem leida aega iseseisva õppetöö tegemiseks ning ülikool võib olla nii majanduslikult kui vaimselt tudengi jaoks kurnav. Sellest tulenevalt tekkisid meie rühmal küsimused: Kas ja kuidas toetab TLÜ lapsevanemaid?; Millistest abistavatest meetmetest on TLÜs õppivad lapsevanemad teadlikud?

Projekti eesmärgid:

1) Kaardistada TLÜ poolt pakutavad meetmed, mis toetavad väikelapsi kasvatavate tudengite õppetööd.

26

2) Uurida lapsevanematest tudengitelt, millistest võimalustest nad on kuulnud ning mida kasutavad. Lisaks küsime nendelt veel milliseid võimalusi võiks ülikool nende arvates pakkuda, et abistada neid kui lapsevanemaid õppimisel.

3) Kaardistame ka teistes ülikoolides pakutavad toetavad meetmed, mis on mõeldud üliõpilaste, kes on ühtlasi ka lapsevanemad.

Kogutud info saame edasta: 1. Ülikoolile, et anda soovitusi, kuidas saaks abistada neid tudengeid, kes lisaks õpingutele kasvatavad lapsi. 2. Üliõpilastele, plakati/infovoldiku vms moel, et kogu selline info oleks ühes kohas ning lapsevanematele kergelt leitav.

1. Tegevuste rakendamine

	<i>Kirjeldage, kuidas kavatsete eesmäärke täita, milliseid tegevusi projekt hõlmab ning milline peaks lõpptulemus välja nägema? Põhjendage tehtuid valikuid, mis viivad teid teie soovitud tulemusteni.</i>
---	---

1. TLÜ-s pakutavate võimaluste kaardistamine. Saame ülevaate praegustest võimalustest ning puudustest. Leitud info aitab meil ka küsitlust läbi viia.
2. Välisülikoolides pakutavate võimaluste kaardistamine. (Teised Eesti ülikoolid ning mõned välismaa ülikoolid.) See info aitab meil näha, kuidas aidatakse lapsevanemaid teistes ülikoolides võrreldes TLÜ-ga. Kui leiame häid mõtteid teistest koolidest saame neid soovitada ka TLÜ-le.
 - a. 1. ja 2. punkti info otsimine toimub esmalt näiteks läbi ülikoolide kodulehekülgede. (Näeme milline info oleks ka sihtrühma jaoks kergelt leitav.) Samuti pöördume ülikoolis vastavate organisatsioonide, nt üliõpilaskonna poole.
 2. Küsimustiku vormistamine ja küsitluse läbiviimine uuritavate tudengite hulgas. (Küsitlust saaks levitada näiteks sotsiaalmeedias ja üliõpilastele saadetavates uudiskirjades.)
3. Küsitluse vastuste põhjal analüüsi vormistamine.

4. Tulemuste põhjal koostame infovoldiku tudengitele, mis annab informatsiooni selle kohta, milliseid võimalusi pakub ülikool lapsevanematele, et õpingud edukamalt läbida.
5. Plaanime koostada ka teise infovoldiku, mis annaks ülevaate ülikoolile. Infovoldikul oleks kajastatud teiste ülikoolide poolt pakutavad toetusmeetmeid, lisaks oleks sellel kajastatud ka meetmed, mida lastega tudengid ise ülikoolilt ootaksid.

1. Projektiga seotud sidusrühmad

i Loetlege asutused, huvirühmad või valdkonnad, keda või mida projekt mõjutab ning kirjeldage, kuidas projekt neid mõjutab (millistelt sidusrühmadelt olete võtnud sisendit, milliste sidusrühmade vajadusi olete uurinud või plaanite uurida? või milliste sidusrühmadega koosloomes töötate lahendusi välja?).

Projekt mõjutab eelkõige Tallinna Ülikooli tudengeid, kellel on lapsed. Projekti tulemusena valmib infovoldik, mis kajastab Tallinna Ülikooli poolt pakutavaid toetusmeetmeid lapsevanematest tudengitele. Infovoldik kasvatab teadlikkust ja sellel olev info on kiiresti ja lihtsasti kättesaadav. Plussiks on see, et info on koondatud ühte kohta ja on suurem võimalus, et lapsevanemad omandavad info ülikooli poolt pakutavate meetmete kohta. Teiseks huvirühmaks on meie hinnangul ülikool. Ülikool saab esiteks aimu sellest, kui suur osa lapsevanematest on teadlik toetavatest meetmetest. See annab neile aimu kui tõhusad on siiani pakutavad toetusmeetmed olnud ja kui kättesaadavad on need lapsevanematest tudengite jaoks olnud. Lisaks saab ülikool ülevaate sellest milliseid võimalusi pakuvad teised ülikoolid ja milliseid meetmeid vajaksid lastega tudengid lisaks olemasolevatele, et lapsevanemana edukalt ülikoolis õppida. Kolmandaks sidusrühmaks oleks Tallinna Ülikooli üliõpilaskond. Üliõpilaskond on oluliseks lüliks üliõpilase ja ülikooli vahel, seega on meie poolt uuritav info nende jaoks väga oluline. Meie küsitluse ja kogutud materjali põhjal tehtud tulemused aitavad saada ülevaadet, kuidas lapsevanemaid toetama peaks. Üliõpilaskonnal on sellevõrra lihtsam teha ettepanekuid ja läbi viia muudatusi koos ülikooliga. Samuti mõjutab meie projekt ka teisi Eesti kõrgkooli. Kui lapsevanematele pööratakse Tallinna Ülikoolis suuremat tähelepanu kui mujal, siis võib juhtuda, et lapsevanemad hakkavad võrreldes teiste

ülikoolidega enam eelistama Tallinna Ülikoolis õppimist. See aga paneb ka teisi ülikoole täiendama oma toetusmeetmeid, et lapsevanematel oleks ka nende juures hea õppida.

1. Teaduspõhisus

 Kirjeldage millistele allikatele toetute oma projekti teostamisel, milliste parimate praktikatega olete tutvunud?

Meie projekti sihtrühmaks olevad lastega tudengid kuuluvad n-ö **mittetraditsiooniliste tudengite** hulka. Sellised üliõpilased erinevad traditsioonilistest tudengites näiteks oma haridustee eripäraga, ülikooli sisenemistest, õppeviisist või õppekorraldusest ja/või intensiivsusest. Samuti saab neid kirjeldada tudengite grupina, kes on varem jäänud kõrgkoolist kõrvale või olnud teistega võrreldes kõrgkoolis alaesindatud (Saar jt, 2012 :8-9). Pelletier on toonud välja veel täpsemalt seitse tegurit, mille põhjal saaks eristada mittetraditsioonilist tudengit. Nendeks on: keskmisest hilisem sisseastumine hariduse kolmandasse astmesse, osalise koormusega kõrgkoolis õppimine, õpingute ajal täiskohaga töötamine, sõltumine finantsabist, tudengil on ülalpeetavad (v-a abikaasa), on üksikvanem või puudub keskkooli lõputunnistus (Pelletier, 2010). Erinevates artiklites ja uuringutes on mittetraditsioonilisele tudengile sarnaselt kasutatud terminit „täiskasvanud õppija” („*adult students*”). Uuringutest tulevad välja sarnased probleemid: tänapäeva tudengid on väga eripärased oma sotsiaal-demograafiliste tegurite poolest, kuid kõrgkoolide jaoks on olnud raske pakkuda lahendusi, mis soodustaksid mittetraditsiooniliste tudengite õpet.

Statistika:

EUROSTUDENT VI uuringu (2016) järgi on Eestis lastega üliõpilase umbes 20%. Kuni 7-aastast last kasvatavad nendest omakorda 61%. Rohkem esineb lastega üliõpilasi magistriõppes ja haridusvaldkonnas õppivate seas, seda suuresti seetõttu, et nendes gruppides ei ole väga noori õppijaid. Uuringus osalejate seas oli enamusel võimalus õpingute toimumise ajaks laps jätta kellegi hoolde. Enamasti jääb laps elukaaslase, pere hoolde, või lasteaeda/lastehoidu. Kooli poolt pakutavat lastehoidu kasutavad 4,5% vastanutest, kusjuures kõik neist õpivad täiskoormusel. Vastajatest 2% polnud võimalusi last kellegi hoolde jätta.

29

Samas uuringus vastasid üle pooled alla 7-aastaste laste vanemad, et neil on raske laste kõrvalt õpingutele keskenduda. Raskem oli just osakoormusel õppivatel lapsevanematel, kuna osakoormuse õpe toimub tihti õhtusel ajal, ei ole nendel tudengitel abi lasteaiast või lastehoiust (Haaristo jt, 2017 :46-47).

1. Interdistsiplinaarsus

 Probleemipüstitusest lähtuvalt kirjeldage, milliste erialade teadmisi kasutate ning kuidas lõimite need ühtseks tervikuks.

Sotsioloogia heidab läbi analüüside ja tõlgenduste valgust erinevatele eraelu, kogukonda, ühiskonda või ka kogu maailma puudutavatele aktuaalsetele sotsiaalsetele küsimustele. Antud projekti kontekstis on vaatluse all nt küsimus „kuidas ühitada töö- ja pereelu?“. Sotsioloogia erialalt pärinevad lisaks ka teadmised küsimustiku koostamise kohta, samuti andmekogumise kohta. Lisaks on sotsioloogia tudengitel head teadmised küsimustiku tulemuste analüüsimiseks, järelduste tegemiseks ja kogu töö teoreetilise taustaga sidumiseks.

Sotsiaaltöö erialal õppiv tudeng omandab õpingute käigus teoreetilised teadmised, millele tugineb praktikas. Sotsiaaltöötajad puutuvad kokku erinevate huvigruppidega, kelle hulka kuuluvad ka õppivad lapsevanemad. Sotsiaaltöötaja ülesandeks on erinevate ühiskonnas esinevate sotsiaalsete probleemidega kurssi viimine läbi andmete kogumise ja analüüsimise. Andmetele tuginedes pakub huvigruppidele lahendusi. Lisaks on sotsiaaltöötaja kursis erinevate toetuste ja teenustega ning nende tagamisega erinevatele huvigruppidele. Neid teadmisi ja kogemusi omades panustame projekti läbiviimisse.

Alushariduse pedagoogika eriala tudeng omab teadmisi laste arengust ning selleks vajalike tingimuste loomisest. Oma erialal puutuvad alushariduse pedagoogid kokku ka õppivate lastevanematega. Tuginedes õpitule on alushariduse pedagoogi teadmised kasuks erinevate võimaluste väljatöötamisel, et abistada õppivaid lapsevanemaid, samal ajal lähtudes ka lapse heaolust.

Sotsiaalpedagoogika ja lastekaitse erialal õppiv tudeng omab teadmisi Eesti Vabariigi lastekaitse seadusest ja lapse heaolu hindamisest. Oma erialast lähtuvalt head teadmised

võrgustiku loomisest ja võrgustikutööst. Sotsiaalpedagoogid ja lastekaitse spetsialistid on head suhtlejad ja omavad head koostöövõimet, mis kindlasti annavad projektile lisaväärtuse - küsimustiku koostamisel ja sihtgrupiga suhtlemisel.

1. Projekti tegevuskava

 Kirjeldage projekti tegevuskava ja rollijaotusi rühmas.

Jagasime enda seitsme liikmelise grupi omakorda kolmeks. Esimene grupp kaardistab Tallinna Ülikoolis pakutavaid meetmeid laste kõrvalt ülikoolis õppimiseks. Teine grupp kaardistab teistes ülikoolides pakutavaid meetmeid, ning kolmas grupp koostab küsimustiku lapsevanematele, kes õpivad Tallinna Ülikoolis. Teise sammuna on plaanis teistest ülikoolidest ja Tallinna Ülikoolist kogutud infot võrrelda, ning seejärel saadud informatsiooni põhjal koostada küsimustik, ning esitada see lastevanematele vastamiseks. Peale seda analüüsime ühiselt küsimustiku kaudu kogutud vastuseid, ning koostame selle põhjal infovoldikute kavandid. Planeeritud on infovoldikud kättesaadavaks teha nii elektrooniliselt kui ka printitud kujul. Hiljem koostame oma grupi “Laps ja lapsevanem Tallinna Ülikoolis” projekti aruande ning portfoolio. Iga grupi liige koostab ka individuaalse refleksiooni. Lõpetuseks toimub projekti “ELU ülikoolis lapse silmade läbi” viimane kohtumine, kus esitatakse projekti tulemused ning portfoolio. Kohtumised grupi liikmete vahel toimuvad kokkulepitud ja kõigile sobival ajal videovahendusel.

1. Muu

 Kommentaarid, küsimused, muu.

Viited:

Haaristo, H.-S., Kirss, L., Leppik, C., Mägi, E., & Haugas, S. (2017). Eesti üliõpilaste eluolu 2016: rahvusvahelise üliõpilaste uuringu EUROSTUDENT VI Eesti analüüs. Tallinn: Praxis.

Pelletier, S. G. (2010). Success for Adult Students. Maryland: Public Purpose.

Saar, E., Tamm, A., Roosalu, T., & Roosmaa, E.-L. (2012). Mittetraditsiooniline tudeng kõrgkoolis. Tartu: SA Archimedes.

Lisa 2

Eestikeelne küsitlus:

1. Sugu?
2. Vanus?
3. Kui vana on Teie laps/lapsed?
4. Kasvatan last..
5. Rahvus
6. Kas olete teadlikud Tallinna Ülikoolis pakutavatest võimalustest väikelastega tudengitele (näiteks lastehoid, eritingimus õppekulude hüvitamisel, täiendav akadeemiline puhkus jpt)?
7. Kas info on kergesti leitav?
8. Millisest infoallikast infot leidsite?
9. Kas olete kasutanud TLU poolt pakutavaid võimalusi?
10. Kui vastasite eelmisele küsimusele jaatavalt, siis milliseid võimalusi olete kasutanud? Kas jäite rahule?
11. Milliseid võimalusi võiks ülikool lastega tudengitele lisaks veel pakkuda, et õpingud edukalt läbitud saaks?

Ingliskeelne küsitlus:

1. Sex
2. Age

3. How old is/are your child/children?
4. I rise my child...
5. Nationality
6. Are you aware of different kinds of opportunities that TLU offers to students who have children? (for example daycare etc)
7. Is that kind of information easily accessible?
8. Where have you heard/read about those opportunities?
9. Have you ever used opportunities that TLU offers?
10. If you answered yes then what kind of opportunities have you tried?
11. What other opportunities should/could TLU offer for students who have children?

Viited:

Eestikeelne

küsitlus:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScKKrM0L10gkWSDOEo1H2sR7qynf1GhQ3kWa_MYIbR6H2KLLQ/viewform?fbclid=IwAR2G0-w1eGot-ZAN3u0Mftn8TckXJnsS3tGwT0RVtwFbcr5p_3QhErGTXk

Ingliskeelne

küsitlus:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdyRnRRjZgoe9vZHQRcdodR1IN6tepLF8es_oXzMZwx-5_XrQ/viewform?gxids=7628&fbclid=IwAR1alELuN1_zVWc_hVOVIypHNrp5woNziygyc9HV_zjy7Sz3EE87DNPnZNo